

نبض اقتصاد

تصمیمی برای رایگان شدن گاز کم‌مصرف‌ها گرفته نشده است

حسن منتظرترتبی با اشاره به طرح شرکت ملی گاز برای تشویق مشترکان به استفاده بهینه از گاز در فصول سرد سال گفت: این موضوع که شرکت ملی گاز قصد دارد، همانند وزارت نیرو، برای تشویق مشترکان به استفاده بهینه از گاز، این سوخت را مطابق با برخی معیارها برای برخی از اقشار جامعه رایگان کند، صحت ندارد و چنین حرفی از جانب بنده گفته نشده است. مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران در ادامه توضیح داد: از بنده پرسیده شد که وزارت نفت و نیرو چنین طرحی دارد، شما چه قصدی برای کنترل مصرف دارید که بنده هم گفتم شرکت گاز نیز طرح‌های تشویقی برای بهینه‌سازی و کنترل مصرف دارد و در حال بررسی در دولت است. یعنی هنوز جزئیات این طرح در حال بررسی است و قطعی نشده است. منتظرترتبی گفت: با توجه به پیش رو بودن فصول سرد و افزایش مصرف گاز، شرکت ملی گاز خودش را موظف به برنامه‌ریزی برای گازرسانی به تمامی شهرها و روستاها می‌داند. در نتیجه برای کنترل مصرف طرح‌های تشویقی در نظر گرفته‌ایم، اما بدین صورت نیست که طرح شرکت گاز، رایگان شدن گاز برای خانوارهای کم‌مصرف باشد. / فارس

جذب ۲۳۱ هزار میلیارد تومان در بازار سرمایه

باتوجه به‌کسری بودجه ۲۰۰ هزار میلیارد تومانی سال ۹۹، استفاده از تعقیق بازار با استفاده از افزایش عرضه شرکت‌های دولتی در بورس، می‌تواند اهداف مدنظر را محقق کند. در حال حاضر عملکرد وزارت اقتصاد در بخش بازار سرمایه نشان می‌دهد، بزرگ‌ترین بسته اوراق بدهی دولت شامل اوراق صکوک منفعت در دی‌ماه سال ۹۸ به ارزش ده هزار میلیارد تومان رقم خورده است. یکی از اقدامات صورت‌گرفته که به پیشنهاد دولت و با مصوبه شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا انجام شده انتشار ده هزار و ۹۵۰ میلیارد تومان اوراق مابجه عام مازاد بر سقف بودجه است که طی سه ماه اول سال ۹۹ منتشر شد. طبق آیین گزارش ۱۲ شرکت تا هشتم مرداد سال ۹۹، به ارزش ۱۵۵ هزار و ۶۱۵ میلیارد ریال در بورس و فرابورس عرضه اولیه شد. همچنین مجوز افزایش سرمایه از محل مطالبات آورده نقدی و صرف سهام به مبلغ ۱۲۹ هزار و ۵۴۳ میلیارد ریال در چهارماه ابتدایی سال ۹۹ صادر شد. در مجموع در چهار ماهه سال جاری بیش از ۲۳۱ هزار میلیارد تومان منابع از طریق بازار سرمایه تجهیز و جذب بازار سرمایه شد. این در حالی است که در سال ۹۸ کل رقم جذب‌شده ۲۶۴ هزار میلیارد تومان بود. / فارس

نرخ رشد اقتصادی فصل بهار ۱۳۹۹ اعلام شد

محصول ناخالص داخلی به قیمت ثابت سال ۱۳۹۰ در سه‌ماهه اول سال ۱۳۹۹ به رقم ۱۶۵ هزار میلیارد ریال با نفت و ۱۴۵ هزار میلیارد ریال بدون احتساب نفت رسیده است، در حالی که رقم مذکور در فصل مشابه سال قبل

براساس نرخ مصوب نهاده‌ها تعیین شده اما هم‌اکنون کمتر از ۳۰ درصد نهاده‌های دامی با نرخ مصوب به دست تولیدکننده می‌رسد. برای حفظ و بقای تولید در سال مزین به جهش تولید، لازم است برخی از استان‌ها با تلاش برای اجرای این قیمت غیرکارشناسی و غیرمنطقی، مرغداران را دچار چالش و زیان نکنند. / مهر

از فرصت بورس استفاده نشد

چندی پیش شاخص بازار سرمایه مانند یک فواره قدرتمند بالا می‌رفت و مردم یک‌باره وارد این بازار شدند. اغلب مردم با این فرض که می‌توانند از بورس درآمد زیادی کسب کنند، وارد این بازار شدند و کد بورسی دریافت کردند، اما در آن زمان متوجه نبودند این حرکت فواره‌ای صعود به‌زودی نزول را هم تجربه خواهد کرد. به نظر می‌رسد نقدینگی زیادی که در جامعه وجود دارد، عامل اصلی نوسان در هر بازاری است. نقدینگی‌ای که وارد بورس شده بود و توانسته بود این بخش را رونق دهد، حالا به سمت بازارهای دیگر حرکت کرده است. اگر دولت از قیمت‌گذاری دستوری فاصله بگیرد و عرضه سهام در بازار بورس را بیشتر کند، آینده خوشی در انتظار سهامداران خواهد بود. به بیان دیگر اکنون بهترین فرصت تأمین مالی شرکت‌هاست و دولت می‌تواند در بخش‌های پالایشی، پتروشیمی، مخابرات و خودروسازی که برای انجام طرح‌های خود نیازمند نقدینگی است، این نقدینگی را از طریق بازار سرمایه تأمین کند. اگر دولت بخواهد با اعمال قیمت‌های دستوری و پایین نگه داشتن نرخ ارز، قیمت‌ها را مدیریت کند جهش فنر قیمتی با سرعت بیشتری پرتاب خواهد شد. به افرادی که قصد دارند وارد بازار سرمایه شوند، پیشنهاد می‌شود از پس‌انداز خود برای سرمایه‌گذاری در بازار بورس استفاده کنند. بورس ذاتا یک بازار کاملا نوسان محور است و افراد نباید با فروش خانه و دارایی خود به‌منظور کسب سود بیشتر به این بازار ورود کنند.

از خرید و فروش هیجانی پرهیزی

متأسفانه تبلیغات نادرست و تشویق مردم برای ورود به بورس باعث شد افراد زیادی که تجربه کافی در این زمینه ندارند وارد این بازار شوند. ورود این افراد باعث شد خریدهای هیجانی به اوج خود برسد و برخی افراد از سرمایه اصلی ضرر کنند. به نظر می‌رسد بی‌مدیریتی و بی‌تصمیمی عامل اصلی ریزش شاخص کل در بازار سرمایه باشد.

به نظر می‌رسد در نیمه دوم سال به دلیل نوسانات ارزی بازار سرمایه با رشد شاخص همراه شده و بازار روند صعودی داشته‌باشد. اکنون بورس، بازار بسیار ارزنده‌ای است اما این به آن معنا نیست که افراد غیرمتخصص بتوانند با هر دانشی وارد آن شوند و سود کسب کنند. به این افراد پیشنهاد می‌شود اگر اطلاعات کافی ندارند وارد این بازار نشوند و اگر سهامدار در این بازار هستند با باز شدن نمادهای اقدام به فروش هیجانی به منظور تأمین نقدینگی نکنند و به سرمایه‌های خود چوب حراج نزنند.

صعود و نزول نامتعارف برای هر بازاری موقتی است

ذات بازار سرمایه نوسان پذیراست و صعود و نزول باشتاب آن دوامی نخواهد داشت. رشد، اصلاح، صعود و نزول در هر بازاری وجود دارد و به نظر می‌رسد در آینده‌ای نزدیک بازار سرمایه به ثبات برسد. با توجه به افزایش نرخ دلار و سایر فاکتورهای دیگر اقتصادی، زمانی که گزارش‌های شش ماهه و ۹ ماهه شرکت‌ها منتشر شود با توجه به این شرایط بازار دوباره روند خود را پیدا خواهد کرد. به نظر می‌رسد بازار به تعادل خواهد رسید و از رفتارهای پرشتاب صعودی و نزولی فاصله بگیرد. همان‌طور که صعود در چند ماه پیش باشتاب بود، نزول‌هایی هم که اکنون اتفاق می‌افتد، جنبه ادامه‌دار ندارد و بازار در آینده‌ای نزدیک جایگاه خود را پیدا خواهد کرد.

هر بازاری به تخصص نیاز دارد. اگر مردم در زمینه بازار سرمایه تخصص ندارند، حتما باید از طریق شرکت‌های سبدگردان و صندوق‌های سرمایه‌گذاری وارد شوند. اقدامی که دولت در این زمینه باید انجام دهد، این است که در همه سطوح به آموزش و فرهنگ‌سازی اقدام کرده و مردم را با ریسک بازار آشنا کند.

گرم نیز حدود ۱۹ هزار تومان است. نایب‌رئیس کانون سراسری مرغداران گوشتی کشور با بیان این‌که قیمت مرغ را به صورت دستوری نمی‌توان اجرا کرد و همواره تابع عرضه و تقاضا بوده است، افزود: قیمت مصوب دولت برای مرغ با توجه به هزینه‌ها و شرایط تولید هیچ‌گونه توجیه اقتصادی ندارد و قابل اجرا نیست؛ چراکه این قیمت

قیمت مرغ ۱۹ هزار تومان ثابت ماند

حبیب اسدا...نژاد با بیان این‌که قیمت مرغ در بازار طی هفته‌های اخیر تقریباً ثابت مانده، گفت: در حال حاضر قیمت هر کیلوگرم مرغ زنده به صورت نقدی بین ۱۲ هزار و ۵۰۰ تومان تا ۱۲ هزار و ۲۰۰ تومان است. همچنین نرخ این کالا به صورت زنده عرفی بین ۱۲ هزار و ۹۰۰ تومان تا ۱۳ هزار تومان است. به گفته وی، قیمت هر کیلوگرم مرغ

شاخص بورس در یک ماه گذشته ۲۵ درصد کاهش پیدا کرده است

آیا این یک اتفاق عادی در بازار سرمایه است؟

سهامداران هیجانی عمل نکنند

سودای یک‌شبه پولدار شدن، قدمتی دارد به درازای تاریخ. البته این موضوع در جوانان و نوجوانان که آرزوهای دور و دراز دارند و البته صبر کم، مشهودتر است. عموماً هم این موضوع در اقتصادهایی که نااطمینانی‌های اقتصادی در آنها بیشتر و ثبات اقتصادی کم‌رنگ است، بیشتر دیده می‌شود.

بیش از یک ماه است که بورس اوراق بهادار چندان بارنگ سبز میانه خوشی ندارد و در این روزها سبزی را فراموش کرده و قرمزپوش شده است. شاخص بورس که از ابتدای سال جاری با یک شروع توفانی طی چهار ماه از شاخص ۵۰۰ هزار واحدی از شاخص دومیلیون واحدی عبور کرده بود، حالا و طی یک ماه گذشته به کمتر از یک میلیون و ۶۰۰ هزار واحد رسیده است.

بازاری که تا دیروز ۱۶ میلیون مشتری پروپاقرص داشت حالا کم‌کم با نگرانی‌های ایجاد شده در حال انفعال مشتری‌های فعالش است. سهامدارانی که البته خیلی‌های آنها تا همین چند ماه قبل به گواهی آمار نه تنها هرگز در بازار سرمایه داد و ستدی نکرده بودند که شاید حتی فکرش را هم نمی‌کردند روزگاری بخش قابل توجهی از نقدینگی خود را در بازار سرمایه سرمایه‌گذاری کنند. حالا این سهامداران احساس می‌کنند به اصطلاح بورس بازاها بازار روی خرسی خود را به آنها نشان داده و حالا سهامداران تازه‌وارد هم کمی نگرانند و البته شاید کمی عصبی. در این میان اخباری از دولتی‌ها و مجلسی‌ها به گوش می‌رسد که نشان از اتفاقاتی مثبت برای بازار سرمایه دارد. علی‌ریبی، سخنگوی دولت در نشست خبری روز گذشته خود گفت: قرار است یک درصد از دارایی‌های صندوق توسعه ملی در جهت پایداری بازار بورس قرار گیرد. از سوی دیگر روز گذشته زمانی که خبرنگار جام‌جم برای پیگیری وضعیت بازار سرمایه با مسؤولان این سازمان تماس گرفت اکثر آنها با پاسخگوی تلفن‌های خود نبوده یا همگی در جلسه مجلس حضور داشتند؛ موضوعی که نشان می‌دهد مجلس به موضوع بورس ورود کرده و در پی یافتن راهکارهایی برای اصلاح وضع موجود است.

شايعه و پالـس‌های بی‌اساس؛ بلای جان بورس

رونق حضور مردم در بازار سرمایه برای هر اقتصادی از منظر افزایش مشارکت مردم در مالکیت بنگاه‌ها و به جریان افتادن نقدینگی در بازار سرمایه، به جای سرمایه‌گذاری در دارایی‌های غیرمولدی مانند ارز و سکه نه تنها ایراد نیست بلکه باید موجب خوشحالی و امیدواری باشد. اما این

چه عواملی در نوسانات بازار بورس موثر بوده است؟

افزایش نقش حقیقی‌ها در بازار سرمایه

دولت از ابتدای امسال به طور گسترده‌ای مردم را با سرمایه‌های خرد تا کلان به حضور در بازار سرمایه دعوت کرد. از سوی دیگر آزادسازی سهام عدالت، به موضوعی برای آشنایی هر چه بیشتر مردم با بورس تبدیل شد. سودآوری‌های عجیب بورس برخی را به این بازار علاقه‌مند کرد تا برای سودآوری بیشتر یا به عبارت بهتر به‌منظور حفظ ارزش پول خود در برابر تورم، منابع خود را وارد بورس کنند. به‌رغم وعده‌های برخی از مسؤولان دولتی مبنی بر عدم سقوط شاخص از یک میلیون و ۶۰۰ هزار واحد و روند صعودی بورس در روزهای آینده نه تنها شاخص کل به کمتر از یک میلیون و ۶۰۰ هزار واحد رسید، بلکه بورس همچنان و به‌رغم گذشت بیش از یک ماه، همچنان قرمزنگ است. علیرضا باغانی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگویی با جام‌جم به بررسی نقش دولت و حقوقی‌ها در بازار سرمایه و تاثیرگذاری آنها در بورس پرداخته است.

بورس می‌توان متوجه شد از ۱۸ ماه گذشته تا جمعه ۱۴ شهریور ماه امسال ارزش معاملات خرد ۸۳ درصد از ارزش کل معاملات بازار سرمایه را به خود اختصاص داده است. بنابراین اتفاق عجیبی که از آن به عنوان یک رخداد بی‌سابقه در بازار سرمایه می‌توان یاد کرد عوض شدن زمین بازی در بورس است؛ بورسی که تا پیش از این ۸۰ درصد آن دست حقوقی‌ها بود در یک و نیم سال اخیر دقیقاً روند متفاوتی را در پیش گرفته است، نه به معنای عوض شدن مالکیت در بازار سرمایه، بلکه اتفاقی که در بورس رقم خورده این است که هم شاخص ۱۰ برابر شده و هم رشد قیمت‌ها چند برابر بوده، اما این مساله

به‌تنهایی توسط حقوقی‌های بازار رقم نخورده، بلکه افراد حقیقی در این فرآیند نقش ایفا کردند. این موضوع خیلی مهم و خیلی مثبت است.

نقش حقوقی‌ها در ریزش‌های اخیر بازار سرمایه تا چه اندازه‌ای بوده است؟

براساس آمارها، نزدیک به ۸۳ درصد از سهم معاملات اوایل سال ۹۹ تا ۱۴ شهریور امسال مربوط به معاملات خرد است. از سوی دیگر، حقوقی‌هایی که در بازار سرمایه حضور دارند اعم از صندوق‌های بازنشستگی، کارکنان بانک‌ها یا صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک با درآمد ثابت و اشخاص حقوقی که به ذی‌نفعان خود تعهداتی

محمدحسین

علی‌اکبری

اقتصاد